

Dnr. EJL 2022/831

Stärk kompetensen kring Endometrios

Endometrios innebär att vävnad som liknar livmoderslemhinnan växer utanför livmodern. Ungefär en av tio som menstruerar har sjukdomen. Sjukdomen är alltså vanligt förekommande och borde rimligen klassificeras som en folksjukdom. Trots detta är kunskapen om endometrios bristfällig och det är många drabbade som vare sig får rätt vård eller vård i tid för sjukdomen. Inom vården som riktar sig till barn- och unga är kunskap kring sjukdomen och dess tidiga symptom mycket betydelsefull. Det är nämligen inte bara vuxna kvinnor som menstruerar utan även barn. En tidig korrekt diagnos ökar förutsättningarna för att patienten skall kunna få rätt vård i rätt tid.

Det är därför nödvändigt att skolsköterskor, skolläkare, allmänläkare i primärvård har god kunskap kring sjukdomen. Det gäller så klart även vårdpersonal på ungdomsmottagningar. Utan en diagnos och rätt behandling fortsätter kroppen att invärtes skada sig själv. Många unga och vuxna kvinnor med endometrios lider alldeles för mycket och helt i onödan.

Även lärare skulle kunna göra en viktig insats här kring flickor med endometrios. Många flickor är frånvarande från exempelvis idrotten eller hela skolveckor under sin menstruation på grund av svåra smärtor. En lyhörd lärare kan i många fall öppna dörren till att uppmärksamma problemet genom att ställa frågor till eleven och föräldrar, visa omsorg och förståelse.

Det finns en omfattande kunskapsbrist kring endometrios, därför är det viktigt att Region Jönköpings län arbetar med att förbättra kunskapen och stärka kompetensen kring sjukdomen. Det kan bland annat handla om att stärka kompetensen kring att tolka det ultraljud som görs vid misstanke om gynekologiska avvikelser. Skillnaden på en fortbildningsinsats här kan vara skillnaden mellan att ett fynd hittas eller inte hittas.

Väldigt många kvinnor som lider av endometrios vittnar om att de inte blivit tagna på allvar, att de som mött dem i vården inte har velat gå till botten med deras smärta utan istället bara skrivit ut Alvedon. Det är svårt att tro att patienter med den här sjukdomen skulle behandlas på samma sätt om det hade varit en mansdominerad sjukdom. Det är ett sorgligt konstaterande att rotande strukturer i samhället innebär att många kvinnor inte blir tagna på allvar kring sin smärtproblematik och att de många gånger blir omedvetet förminskade.

Enligt 1177 kan det ta lång tid att få rätt diagnos vid endometrios. Vidare skriver 1177 att det är vanligt att sjukdomen misstas för vanlig mensvärk, urinvägsinfektion eller IBS och att patienten skall söka vård igen om problemen kvarstår. Men med rätt kunskap och kompetensförstärkande insatser kan antalet fall där endometrios mistas för något annat minskas och fler kan få rätt vård i rätt tid.

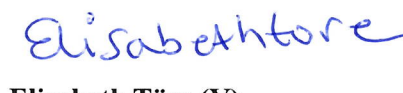
Med anledning av ovanstående föreslås:

att Region Jönköpings län påbörjar ett arbete med att stärka kompetensen kring endometrios med syfte att fler med sjukdomen skall få rätt vård i tid

Mikael Ekvall (V)

Kristina Nero (V)

Bengt-Ove Eriksson (V)

Elisabeth Töre (V)